

Autor: Miroslav Bros, 05.02.2020

KOMUNITNÉ KOMPOSTOVANIE



Komunitné kompostovanie (KK) je kompostovanie, ktoré vykonáva skupina ľudí alebo domácností s cieľom spoločne kompostovať svoje vlastné biologické odpady. Výsledkom kompostovania je kompost, ktorý je využívaný pre vlastnú potrebu komunity.

Je to výborný a jednoduchý spôsob, ako môžu aj obyvatelia, ktorí majú malé záhrady alebo žijú v bytových domoch kompostovať svoje biologické odpady a znížiť tak hmotnosť svojich odpadov na minimum. Navyše z odpadu si vyrobí kvalitné hnojivo, ktoré nájde využitie v každej domácnosti alebo v okolí bytového domu. Neváhajte a pridajte sa k tým, ktorým nie je ľahostajné životné prostredie.

PRE KOHO JE KOMUNITNÉ KOMPOSTOVANIE URČENÉ?

Táto forma kompostovania je obzvlášť vhodná v lokalitách, kde doteraz nie je zavedený systém triedeného zberu biologických odpadov a pre tých, ktorí si z akéhokoľvek dôvodu nemôžu kompostovať samostatne napr.:

- obyvatelia z komplexnej bytovej zástavby,
- záhradkári v záhradkárskejších osadách,
- záhradkári v komunitných záhradách,
- obyvatelia rodinných domov,
- školské a predškolské zariadenia,
- firmy,
- cintoríny,
- parky...

ZRIAĐOVANIE KOMUNITNÝCH KOMPOSTOVIŠK

Najprv si overme, či podmienky budovania a prevádzky komunitných kompostovišiek nestanovuje miestne Všeobecne záväzné nariadenie o komunálnom odpade a drobnom stavebnom odpade (VZN) – ak áno, riadme sa ním. Komunitné kompostovišká väčšinou budujeme na priestranstvách, ktoré sú pre verejnosť voľne prístupné. Z dôvodu, aby sme predišli možným problémom v budúcnosti, je vhodné dodržať aspoň týchto 5 zásad (pokiaľ VZN nestanovuje inak):

1. získajme súhlas vlastníka pozemku, kde bude kompostovišisko stáť,
2. získajme súhlas nadpolovičnej väčšiny domácností, ktorých sa zriadenie kompostovišiska bezprostredne dotýka (väčšinou sú to domácnosti z bytového domu, kde budeme kompostovať),
3. kompostovišisko umiestnime tak, aby:
 - a. netvorilo prekážku na pozemných komunikáciách
 - b. nebolo v bezprostrednej blízkosti detských ihrísk a športovísk
 - c. bolo mimo ochranných pásiem vodného zdroja
 - d. bolo mimo zaplavovaných a zamokrených pozemkov
4. kompostovišisko zabezpečíme primerane riziku pred hlodavcami, inými zvieratami, popr. vandalmi,
5. nájdime si medzi sebou človeka, ktorý bude za kompostovanie zodpovedný.

V ČOM MÔŽEME KOMPOSTOVAŤ?

V závislosti od finančných možností, množstva a druhov biologických odpadov, ktoré budeme kompostovať, ale aj umiestnenia komunitného kompostovišiska si môžeme zvoliť, v čom budeme kompostovať (pokiaľ VZN nestanovuje špecifikáciu kompostovišiska). Môže to byť systém podobný záhradnému kompostovaniu (po miernej úprave) alebo špeciálne vyvinutý zateplený komunitný kompostér. Pokiaľ vieme zabezpečiť uzamknutie priestoru (napr. uzamykateľný prístrešok), tak prichádza do úvahy aj rotačný zateplený alebo elektrický kompostér. V každom prípade treba dodržiavať základné pravidlá kompostovania.

ČO MÔŽEME KOMPOSTOVAŤ?

Akéhokoľvek surové rastlinné biologické odpady z domácnosti, záhrady a údržby verejnej a súkromnej zelene (napr. zvyšky z pestovania, čistenia a úpravy ovocia a zeleniny, tráva, listie, drevený odpad).

ČO SA KOMPOSTOVAŤ NESMIE?

Živočíšne zvyšky ani jedlá z nich vyrobené (napr. mäso, kosti, ryby, mliečne výrobky, uhynuté zvieratá, chlieb a pekárenské výrobky, vajcové škrupiny); odpady z drobného chovu (výkaly, podstielka, zvyšky potraviny, srst z vyčesávania, perie); farbené, lakované drevo a drevotrieská; hygienické potreby (vata, tampóny, jednorazové plienky, hygienické vložky).

TIPY PRE SPRÁVNE KOMPOSTOVANIE

1. Biologický odpad z domácnosti a záhrady nemiešajte s iným odpadom, ale zbierajte ho samostatne napr. do vedierka...
2. Z domácnosti ho vynášajte skôr, ako začne zapáchať.
3. Väčšie a hrubšie suroviny (napr. konáre, šupy z melóna) zmeňujeme krájaním, lánaním, sekaním alebo drvením tak, aby mali max. veľkosť ako palec na ruke.
4. Suché, hnedé a drevnaté suroviny (štiepka, listie, slama) si uskladníme vo vreciach vedľa kompostovišiska.
5. Postupne miešajte mäkké, zelené a šťavnaté suroviny (tráva, ovocie a zelenina) so suchými, hnedými a drevnatými surovinami.
6. Zmes kompostovaných surovín potrebuje aj vodu. Mala by byť ako vyžmýkaná špongia - vlhká, ale po stlačení z nej nesmie vytekať voda (max. 3-5 kvapiek).
7. Prekopme kompost min. 2 až 3x ročne. Prevzdušníme ho a zároveň ho premiešame.
8. Pri troche snahy si kompost vyrobíme za pol roka až 1 rok.
9. Kompost je hnejdej farby, jemnej hrudkovitej štruktúry a vonia ako lesná zemina. Pred použitím môžeme kompost preosiať. Oddelíme tým hotový kompost od nerozložených zvyškov.
10. Nerozložené zvyšky môžeme vhodiť spať do kompostovišiska, kde sa budú ďalej rozkladať.

VYUŽITIE KOMPOSTU

Výsledným produktom pri kompostovaní biologických odpadov je vždy kompost. Ten už nie je odpadom, ale organickým hnojivom, ktoré je ideálne pri pestovaní rastlín. Využitie nájde nielen v zeleninovej záhrade, ale aj pri výsadbe, úprave a údržbe zelene v okolí domov, v domácnostiach do kvetináčov, v krajnom prípade na vyrovnávanie okolitého terénu.

NA ZÁVER

Nechajte sa inšpirovať týmto letákom a nájdite všetky výhody, ktoré viete získať správnym kompostovaním biologického odpadu priamo pri zdroji jeho vzniku. Pripojte sa k stále narastajúcemu množstvu ľudí, ktorým nie je ľahostajné, čo sa deje v ich okolí a aktívne spolu priložme ruky, čas a um k úsiliu o lepšie a krajšie životné prostredie.

viac informácií www.kompost.sk